

Nd.

126. Frumvarp til laga

um mjólkurflutninga.

Flm.: Ingólfur Jónsson.

1. gr.

Mjólkurbúi, sem fær mjólk til sölu eða vinnslu og annast sjálft flutninga mjólkurinnar eða felur þá verzlunum eða öðrum aðilum, er skyld, ef krafa kemur fram um það frá minnst 40 mjólkurframleiðendum, sem selja búinu mjólk sína, að láta

þá verzlun, er þeir skipta við og starfar á félagssvæði mjólkurbúsins, annast flutninga á mjólk og mjólkurafurðum að og frá búinu í réttu hlutfalli við heildarvöru-sölu verzlunarinnar næstliðið ár, miðað við aðrar verzlanir á félagssvæðinu, er annast áðurgreinda flutninga.

2. gr.

Flutningsgjald á mjólk að mjólkurbúi skal miðast við ekinn kilómetrafjölda. Flutningsgjald fyrir mjólk og mjólkurafurðir frá mjólkurbúinu skal miðast við þunga hins flutta. Öllum, sem rétt hafa til flutnings skv. 1. gr., skal greitt eftir sama flutningstaxta.

3. gr.

Verzlunum á félagssvæði mjólkurbús, sem rétt hafa til mjólkurflutninga samkv. 1. gr., er skyld að senda mjólkurbúinu skýrslu um vörusölu sína fyrir 1. mars ár hvert, í fyrsta skipti fyrir 1. mars 1946. Geri verzlunin það ekki, fellur réttur hennar skv. 1. gr. niður og vörusala hennar skal ekki talin með, þegar flutningshlutföll milli verzlana skv. 1. gr. eru ákveðin.

4. gr.

Nú hefur krafa komið fram frá minnst 40 mjólkurframleiðendum samkv. 1. gr., og er stjórn hlutaðeigandi mjólkurbús þá skyld að ákveða svæðið, sem verzlunin á að flytja mjólk af, svo fljótt, að hún geti byrjað flutninga innan tveggja mánaða, frá því krafan kom fram. Svæðið skal vera á viðskiptavæði verzlunarinnar.

5. gr.

Samningar mjólkurbús um flutninga, sem nú eru í gildi, falla niður eigi síðar en 6 mánuðum eftir gildistöku þessara laga, þótt þeir hefðu átt að gilda lengur samkvæmt samningum. Nýr samningur um flutning á mjólk og mjólkurafurðum er ógildur, ef mjólkurbú getur ekki framfylgt þessum lögum, án þess að rjúfa hann.

6. gr.

Ágreiningur um, hvort verzlun hefur rétt til mjólkurflutninga samkvæmt þessum lögum eða hve mikið flutningsmagn henni ber, heyrir undir úrskurð landbúnaðarráðuneytisins.

7. gr.

Brot á lögum þessum varðar sektum allt að kr. 250000.00.

8. gr.

Með mál út af brotum á lögum þessum skal farið sem almenn löggreglumál.

9. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

G r e i n a r g e r ð.

Á síðari árum hafa þaður i ýmsum héruðum komið upp stórum og myndarlegum mjólkurbúum. Flutningar að og frá þessum búum eru framkvæmdir með ýmsu móti. Í nokkrum héruðum annast einstaklingar eða félagsamtök heima í sveitnum þessa flutninga, og eru þá jafnframt fluttar kaupstaðavörur fyrir þaður í þeim sveitum. Í öðrum héruðum hefur þróunin orðið á þá leið, að einstök félög hafa náð undir sig öllum mjólkurflutningum í því skyni að ná viðskiptum frá öðrum verzlunum. Er á þann hátt rekin eins konar einokunarstarfsemi, þar sem öðrum samvinnumfélögum eða baendaverzlunum er fyrirmunað að flytja mjólk fyrir félags-eða viðskiptamenn sína, enda þótt þeir óski einskis annars fremur en að þeirra eigin verzlun annist flutningana.

Það er gegn þessu einræði, sem frumvarp þetta er flutt.